

روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

قوه قضائیه

مرجع تصویب: قوه قضائیه

شماره ویژه نامه: ۱۲۶۷

سهشنبه، ۲۷ اسفند ۱۳۹۸

سال هفتاد و شش شماره ۲۱۸۵۰

تعرفه دستمزد کارشناسان رسمی دادگستری

شماره ۹۰۰۰/۲۲۹۷۰۰/۱۰۰

جناب آقای اکبریور

رئيس محترم هیأت مدیره و مدیرعامل روزنامه رسمی کشور

پیرو دستورالعمل شماره ۹۰۰۰/۲۲۸۰۰۹/۱۰۰۰ مورخ ۱۳۹۸/۱۲/۲۵ ریاست محترم قوه قضائیه درخصوص «تعرفه دستمزد کارشناسان رسمی دادگستری» بدینوسیله فرم شماره یک مربوط به بند ۵ دستورالعمل جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ایفاد میگردد.

مدیرکل دبیرخانه قوه قضائیه - دکتر محسن محدث

۲۵/۱۲/۱۳۹۸

شماره ۹۰۰۰/۲۲۸۰۰۹/۱۰۰۰

تعرفه دستمزد کارشناسان رسمی دادگستری

در اجرای ماده ۲۹ قانون کارشناسان رسمی دادگستری مصوب ۱۳۸۱/۰۱/۱۲ مجلس شورای اسلامی و ماده ۱۸۷ قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی، مصوب ۱۳۷۹/۰۱/۱۷ و به پیشنهاد شورای عالی کارشناسان رسمی دادگستری و مرکز وکلا، کارشناسان رسمی و مشاوران خانواده، «تعرفه دستمزد کارشناسان رسمی دادگستری»، به شرح ماده آتی است.

فصل اول - کلیات

ماده ۱. دستمزد کارشناسان پس از گزارش و اظهارنظر کارشناسی در حدود صلاحیت آنها از طرف اشخاص حقیقی و یا حقوقی طبق مقررات این تعرفه محاسبه و پرداخت میگردد.

تصریه. منظور از کانون در این تعرفه، کانون کارشناسان رسمی دادگستری و منظور از مرکز، مرکز وکلا، کارشناسان رسمی و مشاوران خانواده قوه قضائیه میباشد.

ماده ۲. مراجع قضایی، وزارتخانهها، سازمانهای دولتی و ارگانها و نهادها و شهرداریها و مؤسسات وابسته به آنها در تعیین دستمزد کارشناسی مکلفند بر اساس مقررات این تعرفه عمل نمایند.

تیصره ۱. در موارد خاص که مرجع قضایی در پروندهای کیفری برای کشف جرم و تعیین علت و علل و مشخص نمودن واقعیت اقدام به تعیین کارشناس مینماید، تعیین دستمزد متناسب با کمیت و کیفیت پرونده با همان مرجع میباشد.

تیصره ۲. در صورت عدم استطاعت مالی متقاضی کارشناسی، به تشخیص قاضی پرونده حقالزحمه کارشناسی تا میزان معینی به وسیله دادگاه کاهش میباید، ولی به هر حال پرداخت هزینهها یا وسیله اجرای قرار کارشناسی، مانند ایاب و ذهب و غیره به عهده متقاضی میباشد.

تیصره ۳. در مورد مناطق محروم و یا اشخاص حقیقی که استطاعت کافی ندارند حسب مورد به تشخیص قاضی پرونده، مرکز یا کانون مربوط حق الزحمه این تعرفه تا پنجاه درصد کاهش میباشد.

تیصره ۴. در صورت قادر نبودن متقاضی کارشناسی به پرداخت حقالزحمه به تشخیص مرجع قضایی مربوط، مراتب جهت معرفی کارشناس معاضتدنی حسب مورد به کانون یا مرکز اعلام تا معرفی گردد.

ماده ۲. در کارشناسی‌ها چنانچه موضوع کارشناسی مربوط به جزئی از کل بوده ولی اظهارنظر کارشناسی مستلزم بررسی در کل کار مربوطه باشد، دستمزد با پیشنهاد کارشناس و موافقت مقام ارجاع‌کننده بر مبنای کل کار انجام شده محاسبه و پرداخت خواهد شد.

ماده ۳. کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی مکلفند در صورت درخواست کارشناس یا هیئت کارشناسی، دستمزد کارشناسی را طبق این تعریفه و در صورتی که قبلاً قابل برآورد نباشد، حسب مورد بطور علی‌الحساب به حساب کانون یا مرکز تدویع و قض آن را در گروند مربوط پیوست نمایند. در این صورت، کارشناسان رسمی مکلفند پس از تدویع دستمزد نسبت به انجام کارشناسی اقدام نمایند.

ماده ۴. در صورتی که کارشناس اقدام به کارشناسی نموده ولی به دلیلی که خارج از حیطه اختیار وی باشد اجرای کارشناسی منتفی گردد، محق دریافت بخشی از دستمزد مناسب با کارهای انجام شده و یا وقت صرف شده خواهد بود؛ به شرط اینکه از حداقل مقرر در این تعریفه کمتر نباشد. به علاوه، چنانچه وی در این رابطه به محل اجرای قرار کارشناسی مسافت نموده باشد، هزینه سفر، اقامت و فوق‌العاده روزانه وی بر مبنای ضوابط این تعریفه پرداخت می‌شود.

ماده ۵. در صورتی که اجرای قرار کارشناسی مستلزم عزیمت به خارج از شهر یا محل اقامت کارشناس باشد، تأمین وسیله ایاب و ذهاب و محل اقامت مناسب و غذا به عهده مقاضی بوده و علاوه بر دستمزد کارشناسی، فوق‌العاده مأموریت کارشناسی برای هر روز مسافت راه مأخذ روزانه مبلغ ۱۰۰۰۰۰۰ ریال برای مأموریت داخل استان محل اقامت کارشناس و مبلغ ۳۰۰۰۰۰۰ ریال برای مأموریت خارج از استان محل اقامت کارشناس پرداخت خواهد شد. چنانچه مقاضی قادر به تأمین وسیله ایاب و ذهاب و اقامت نباشد و کارشناس برای انجام کارشناسی رأساً و به هزینه خود نسبت به تهیه موارد فواید اقدام نماید، علاوه بر دستمزد و فوق‌العاده مأموریت، هزینه‌های مربوط در وجه کارشناس پرداخت خواهد شد.

تبصره ۱. در صورتی که انجام کارشناسی مستلزم عزیمت به خارج از کشور باشد، حق‌الرحمه انجام امور مربوط و کلیه هزینه‌های سفر و پرداخت فوق‌العاده روزانه هم ردیف مدیران کل به عهده مقاضی می‌باشد.

تبصره ۲. چنانچه مبنای محاسبه حق‌الرحمه کارشناسی‌های خارج از کشور مطابق ضوابط این دستورالعمل پول سایر کشورها باشد، پس از تبدیل ارز به ریال براساس نرخ رسمی بانک مرکزی طبق جدول گروه مربوطه پرداخت خواهد شد.

تبصره ۳. تأمین وسیله ایاب و ذهاب اجرای قرار کارشناسی درون شهرها بعهده مقاضی می‌باشد.

ماده ۶. دستمزد تأمین دلیل با توجه به کمیت و کیفیت خدمات کارشناسی مورد نیاز از طرف مقام ارجاع‌کننده تعیین می‌شود و حداقل ۲۰۰۰۰۰۰ ریال می‌باشد.

ماده ۷. هزینه انجام کلیه آزمایشها و تهیه نمونه‌های لازم و گمانه زنی در مورد کارشناسی رایانه‌ای، هزینه بازیابی اطلاعات و سایر مواردیکه طبق نظر کارشناسی برای امر کارشناسی ضروری باشد، به عهده مقاضی است و در صورت اختلاف و ضرورت انجام اقدامات مذکور، حسب مورد نظر کانون یا مرکز مربوط معتبر است.

ماده ۸. در مواردی که برای بعضی از ارجاعات کارشناسی در این تعریفه دستمزد تعیین ن شده باشد و نیز مواردی نظیر بررسی فنی و تکنولوژی سیستمها و تعیین نفائص و سایر موارد حق‌الرحمه کارشناس با توجه به اهمیت و تخصصی بودن مورد به پیشنهاد کارشناس و موافقت مقام ارجاع‌کننده - کانون یا مرکز تعیین می‌گردد و حداقل دستمزد ۳۰۰۰۰۰۰ ریال خواهد بود.

ماده ۹. در مواردی که موضوع کارشناسی مربوط به سالهای قبل از تاریخ انجام کارشناسی باشد، دستمزد طبق قیمت روز براساس این تعریفه محاسبه و پرداخت خواهد شد.

ماده ۱۰. دستمزد ارزیابیها برای کلیه رشته‌های کارشناس رسمی دادگستری در هر مورد ارجاعی بشرح ذیل تعیین می‌گردد.

تا پنجاه میلیون ریال.....	۳۰۰۰۰۰۰ ریال
از پنجاه میلیون و یک ریال تا یکصد و پنجاه میلیون ریال نسبت به مازاد.....	۰.۵ درصد
از یکصد و پنجاه میلیون و یک ریال تا دویست و پنجاه میلیون ریال نسبت به مازاد.....	۰.۴ درصد
از دویست و پنجاه میلیون و یک ریال تا یک میلیارد ریال نسبت به مازاد.....	۰.۳ درصد
از یک میلیارد ریال تا ده میلیارد ریال نسبت به مازاد.....	۰.۱۲۵ درصد
از ده میلیارد و یک ریال تا یکصد و پنجاه میلیارد ریال نسبت به مازاد.....	۰.۰۶ درصد
از یکصد و پنجاه میلیارد و یک ریال تا پانصد میلیارد ریال نسبت به مازاد.....	۰.۰۳ درصد
از پانصد میلیارد و یک ریال تا ششصد و پنجاه میلیارد ریال نسبت به مازاد.....	۰.۰۲۵ درصد
از ششصد و پنجاه میلیارد و یک ریال تا یک هزار میلیارد ریال نسبت به مازاد.....	۰.۰۱۵ درصد
از یکهزار میلیارد و یک ریال مبلغ سه هزار میلیارد ریال نسبت به مازاد.....	۰.۰۱۲ درصد
از سه هزار میلیارد و یک ریال به بالا، نسبت به مازاد.....	۰.۰۱ درصد

حداکثر دستمزد مقرر در این ماده برای هر کارشناس ۵۹۰/۰۰۰ ریال است.

تبصره ۱۵. در ارزیابی طرحها و داراییهای با ارزش از ۱۰۰.۰۰۰ میلیارد ریال و بالاتر، شورای عالی کارشناسان و مرکز حسب مورد، نسبت به انتخاب اعضای هیأت کارشناسی و حق‌الرحمه کارشناسان و روش پرداخت آن اتخاذ تصمیم مینماید.

رئیس شورای عالی کارشناسان و مرکز، گزارش تعیین تعریفه کارشناسیهای مشمول این تصره را، به صورت ماهانه به رئیس قوه قضائیه گزارش می‌کند.

تبصره ۲۶. در هر مورد که ارجاع کار شامل موارد متعدد باشد، مجموع مبالغ مندرج در گزارش به طور یک جا مبنای محاسبه این ماده قرار می‌گیرد، لیکن در صورتی که محل موضوع ارزیابی در نواحی مختلف شهرداریها یا دارایی پروانه‌های بهره‌برداری و صنعتی مجرا و یا مجموعه‌های صنعتی که دارای واحدهای تولیدی مستقل از هم باشد یا مربوط به اشخاص حقوقی یا حقیقی یا مختلف باشد، ارزیابی‌ها بطور جداگانه مبنای محاسبه قرار خواهد گرفت.

تبصره ۲۷. دستمزد بررسی به اختلاف فیما بین کارفرمایان و پیمانکاران و مهندسان مشاور و همچنین قراردادهای مربوط و دستمزد تعیین و کنترل صورت وضعیت برای کلیه رشته‌ها، بر مبنای مبلغ قرارداد طبق ماده ۱۱ این تعریفه به اضافه صد درصد می‌باشد.

تبصره ۲۸. دستمزد تعیین علل و مسببین و تعیین خسارت برای کلیه رشته‌ها بر مبنای میزان خسارت تعیین شده طبق ماده ۱۱ این تعریفه به اضافه پنجاه درصد می‌باشد.

تبصره ۲۹. تشخیص تخلف از مفاد قرارداد و یا رسیدگی به تأخیر قرارداد در هر مورد طبق ماده ۱۱ این تعریفه به اضافه پنجاه درصد می‌باشد.

تبصره ۳۰. حق‌الرحمه ارزیابی قطعات یدکی، کالا و لوازم مستعمل، فرآوردهای غذایی و دارویی و بهداشتی، کلیه ضایعات، ابزارآلات، ماشینآلات صنعتی و تجهیزات برقی و مکانیکی، اجزای ریز الکترونیک و مخابرات، در هر کار ارجاعی بصورت مستقل و یکجا طبق ماده ۱۱ این تعریفه به اضافه پنجاه درصد می‌باشد.

تبصره ۳۱. در مواردی که موضوع کارشناسی توسط چند کارشناس رسمی از یک رشته کارشناسی انجام شود، از دستمزد هر کارشناس مبلغ سی درصد کسر می‌گردد.

ماده ۳۲. در صورتی که رسیدگی به مستندات و مدارک مربوط به کارشناسی بهزبان خارجی باشد علاوه بر تعریفه قانونی در هر رشته، هزینه ترجمه رسمی براساس آینه‌نامه تعریفه مترجمین رسمی اضافه می‌شود.

ماده ۳۳. دستمزد تعیین احاجه بهاء، برای کلیه رشته‌ها جو هر واحد با مجموعه مستقل تا اجاره ماهیانه پانزده میلیون ریال، مقطوعاً ۳.۰۰۰.۰۰۰ ریال و از پانزده میلیون و یک ریال تا پنجاه میلیون ریال، ده درصد اضافه خواهد شد و حداقل سیصد میلیون ریال تا یکصد میلیون ریال به بالا، دو درصد اضافه خواهد شد و حداقل سیصد میلیون ریال می‌باشد. ضمناً دستمزد تعیین اجرت المثل یا اجر گذشته بر مبنای این ماده با اضافه ۲۵ درصد خواهد بود.

ماده ۳۴. حق‌الرحمه تفسیر عکسهای هوایی و ماهواره‌ای ارائه شده برای هر پلاک ثبتی و تعیین موقعیت ثبتی آن در عکس‌های مزبور مقطوعاً مبلغ ۳۰۰۰.۰۰۰ ریال است و برای تفسیر عکس‌های مذکور مربوط به سالهای گذشته، به ازای هر سال تصویر و عکس اطهار نظر شده مبلغ پانصد هزار ریال اضافه خواهد شد. همچنین، برای پلاک‌های متعدد متصل به هم به ازاء هر پلاک اضافی چهل درصد به حق‌الرحمه این ردیف اضافه خواهد شد.

فصل دوم - تعریفه دستمزد کارشناسی

گروه ۱. مهندسی آب و معادن شامل رشته‌های: (آب، مواد، معادن)

رشته مهندسی آب:

ماده ۳۵. دستمزد اندازه‌گیری آب و حقابه‌ها بشرح ذیل است:

۱- تا ۵۰ لیتر در ثانیه، مقطوعاً ۳.۰۰۰.۰۰۰ ریال؛

۲- مازاد بر ۵۰ لیتر در ثانیه تا ۱۰۰۰ لیتر در ثانیه به ازاء هر لیتر ۲۰۰۰ ریال؛

۳- از ۱۰۰۰ لیتر به بالا به ازاء هر لیتر در ثانیه، ۸۰۰ ریال و حداقل دستمزد ۳۵ میلیون ریال می‌باشد.

ماده ۳۶. دستمزد تعیین کیفیت شیمیایی و آلودگی آب با توجه به مسائل زیست محیطی در هر مورد ۳.۰۰۰.۰۰۰ ریال می‌باشد.

ماده ۳۷. دستمزد بررسی فنی و تعیین مشخصات سفره‌های سطحی و زیرزمینی آب از هر لحظه مقطوعاً ۸.۰۰۰.۰۰۰ ریال است.

تبصره. در صورتی که انجام کارشناسی مستلزم عملیات نقشه‌برداری باشد، دستمزد آن طبق تعریفه مربوط پرداخت خواهد شد.

ماده ۳۸. دستمزد ارزیابی قنوات، چاهها و منصوبات آن، شبکه‌های آبیاری و زهکشی آب و فاضلاب مطابق ماده ۱۱ این تعریفه خواهد بود.

ماده ۳۹. تعیین نوع و بررسی کیفیت حفاری چاهها و قنوات و بهسازی چشممه‌ها، مقطوعاً ۷.۰۰۰.۰۰۰ ریال است.

ماده ۴۰. دستمزد رسیدگی به اختلاف مربوط به حريم و بستر رودخانه‌ها و کانال‌ها و انهار به شرح زیر تعیین می‌گردد:

۱- تعیین حريم کانالها و انہار تا عرض بستر ۱۲ متر از قرار هر کیلومتر ۳.۰۰۰.۰۰۰ ریال و حداقل ۲.۰۰۰.۰۰۰ ریال و حداکثر ۳.۰۰۰.۰۰۰ ریال؛

۲- حريم رودخانه و کانالهای با عرض بیش از ۱۲ متر، از قرار هر کیلومتر ۴.۰۰۰.۰۰۰ ریال و حداکثر ۵۰ میلیون ریال.

ماده ۲۱۵- دستمزد رسیدگی به وضع پس آبها به لحاظ تشخیص بار آلودگی بر حسب کمیت و کیفیت مقطوعاً ۵.۰۰۰.۰۰۰ ریال است.

رشته فلزات و معادن:

ماده ۲۲۵-

۱- تعریف دستمزد کارشناسان رسمی رشته فلزات در ارزیابی‌ها طبق ماده ۱۱ این تعریفه در مورد ملاک و مشخصات کیفی و عملکردی تشخیص، حداقل ۱۰ میلیون ریال و حداکثر ۲۵.۰۰۰.۰۰۰ میلیون ریال خواهد بود.

۲- تعریف دستمزد کارشناسان رشته معادن مربوط به ارزیابی ذخائر معدنی (احتمالی - ممکن - قطعی) طبق ماده ۱۱ این تعریفه خواهد بود. در معادن زیرزمینی معادل سی و پنج درصد به تعریفه مربوطه اضافه خواهد شد.

۳- در صورتی که انجام بررسی‌های کارشناسی در معادن منتج به ارزیابی نگردد، حق‌الزحمه کارشناسی بر اساس ماده ۹ این تعریفه قابل پرداخت خواهد بود.

گروه ۲- اموال منقول شامل رشته‌های:

(آثار هنری و اشیاء نفیسه و کتب خطی - اشیاء عتیقه و احجار کریمه، ساعت و جواهرات، فرش، لوازم خانگی و اداری)

ماده ۲۳۵- دستمزد کارشناسی رشته‌های فوق مطابق ماده ۱۱ این تعریفه و رشته لوازم خانگی و اداری ۲۰ درصد اضافه می‌باشد.

گروه ۲- امور بزشکی و غذایی شامل رشته های:

(بزشکی، داروسازی و سمنشناصی، مواد غذایی و مسمومیتهاي ناشی از آن)

ماده ۲۴۵- دستمزد کارشناسی رشته‌های فوق، برحسب اهمیت و حساسیت و پیچیدگی موضوع و با توجه به کمیت و کیفیت کار مطابق ماده ۹ این تعریفه با پیشنهاد کارشناس و موافقت مرجع ارجاع‌کننده، حداقل ۳.۰۰۰.۰۰۰ ریال و حداکثر ۳۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال در هر مورد می‌باشد و در مورد ارزیابیها مطابق ماده ۱۱ این تعریفه محاسبه می‌شود.

تبيصره - كلیه هزینه‌های آزمایشگاهی، نمونه برداری (بیوپسی)، رادیوگرافی و نظائر آن به عهده متقاضی می‌باشد.

گروه ۳- امور مالی شامل رشته‌های:

(حسابداری و حسابرسی - امور بازرگانی - تعیین نفقة و بیمه - امور سرمایه‌گذاری پولی و اعتباری - آمار)

رشته حسابداری و حسابرسی:

ماده ۲۵۵- دستمزد کارشناسی در امور حسابرسی نسبت به جمع ارقام حسابهای مورد رسیدگی طبق ماده ۱۱ این تعریفه به اضافه پنجاه درصد خواهد بود.

ماده ۲۶۵- دستمزد کارشناسی امور ذیل بر اساس ماده ۱۱ این تعریفه خواهد بود:

۱- ارزش سهام و سهم الشرکه، با توجه به مجموع دارائی‌های جاری و بدھی‌ها و ذخائر رسیدگی شده به اضافه قیمت تمام شده دفتری دارائی‌های ثابت؛

۲- رسیدگی و حسابرسی ترازنامه و حساب سود و زیان و امور توقف و ورشکستگی؛

۳- تعیین قیمت تمام شده کالاها با توجه به ارقام تشکیل دهنده قیمت تمام شده.

رشته امور بازرگانی:

ماده ۲۷۵- دستمزد کارشناسان رشته بازرگانی در مورد ارزیابی طبق ماده ۱۱ این تعریفه است و در سایر موارد حداقل ۳.۰۰۰.۰۰۰ ریال و حداکثر ۴۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال است.

رشته تعیین نفقة:

ماده ۲۸۵- تعیین دستمزد نفقة حاریه زوجه و اقارب در هر مورد حداقل ۲.۰۰۰.۰۰۰ ریال و حداکثر ۳۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال است.

رشته سرمایه‌گذاری پولی و اعتباری و رشته بیمه:

ماده ۲۹۵- دستمزد رشته‌های فوق در مورد ارزیابی‌ها، مطابق ماده ۱۱ و در سایر موارد طبق ماده ۹ این تعریفه و حداقل ۳.۰۰۰.۰۰۰ ریال و حداکثر ۴۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال می‌باشد.

رشته آمار:

ماده ۳۰. تعیین دستمزد رشته آمار با تواافق مقام ارجاع‌کننده در هر مورد حداقل ۳.۰۰۰.۰۰۰ ریال و حداکثر ۳۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال است.

گروه ۵ - امور وسائط نقلیه شامل رشته‌های:

(امور حمل و نقل [تراپری] امور وسائط نقلیه هوایی، دریایی و غواصی، امور وسائط نقلیه موتوری زمینی و وسائط نقلیه ریلی)

ماده ۳۱. دستمزد کارشناسی وسائط نقلیه موتوری زمینی به شرح ذیل است:

۱- رسیدگی به اصالت خودرو ۲.۵۰۰.۰۰۰ ریال.

۲- رسیدگی به تصادفات ۳.۰۰۰.۰۰۰ ریال.

۳- اظهار نظر فنی تعیین تناز و مدل ۳.۰۰۰.۰۰۰ ریال

ماده ۳۲. تعریفه دستمزد وسائط نقلیه دریایی و غواصی و رشته امور حمل و نقل:

۱- برای دعاوی مربوط به حمل و نقل (مسئلولیت صادرکننده اسناد حمل) با توجه به مبلغ خواسته، مطابق ماده ۱۱ این تعریفه است.

۲- تعیین ارزش وسائط نقلیه آبی بر اساس ماده ۱۱ این تعریفه است.

۳- تعیین علت در تصادم دریایی یا تصادم در آبهای داخلی بشرح ذیل می‌باشد:

الف - در صورت تصادم بین قایقهای تفریحی و مسافربری در آبهای داخلی: در هر مورد ۵.۰۰۰.۰۰۰ ریال.

ب - در صورت تصادم بین دو یا چند فروند شناور در دریا:

برای شناورهای با ظرفیت بار کمتر از ۵۰۰ تن (ظرفیت ناخالص یا GT) ۱۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال در هر مورد؛

برای شناورهای با ظرفیت بار بالاتر از ۵۰۰ تن (ظرفیت ناخالص یا GT) ۲۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال در هر مورد.

تبصره - در صورتی که تصادم بین دو یا چند شناور با ظرفیتها متفاوت باشد، ظرفیت بالاتر مبنای تعیین حق‌الزحمه می‌باشد.

۴- در مورد غواصی و عملیات زیر آبی، ماده ۹ این تعریفه ملاک عمل خواهد بود.

تبصره - دستمزد تعیین خسارت و ارزیابی‌های وسائل نقلیه هوایی، ریلی و زمینی برابر ماده ۱۱ این تعریفه خواهد بود.

گروه ۶ - راه و ساختمان و نقشه‌برداری شامل رشته‌های:

(راه و ساختمان - معماری داخلی و تزئینات - برنامه‌ریزی شهری - مهندسی محیط زیست - امور ثبتی - اینیه و آثار باستانی - نقشه‌برداری - اطلاعات مکانی)

رشته راه و ساختمان:

ماده ۳۳. دستمزد ارزیابی اراضی غیر مزروعی و اینیه و مصالح ساختمانی و تعیین حقوق کسب و پیشه و تجارت و سرقفلی مطابق ماده ۱۱ و امور معماری داخلی و تزئینات طبق ماده ۹ این تعریفه تعیین می‌شود .

ماده ۳۴. دستمزد تطبیق نقشه‌های معماری یا سازه با وضعیت محل و بنا:

برای هر متر مربع مساحت زیرینا ۱۰.۰۰۰ ریال و حداقل ۴.۰۰۰.۰۰۰ ریال و حداکثر ۴۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال است.

ماده ۳۵. دستمزد تطبیق مشخصات قراردادی ساختمانها با وضعیت محل و بنا برای هر متر مربع مساحت زیر بنا ۱۰.۰۰۰ ریال و حداقل ۴.۰۰۰.۰۰۰ ریال و حداکثر ۴۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال است.

ماده ۳۶. دستمزد تهیه نقشه‌های معماری و سازه یا گزارش فنی استحکام بنای ساختمان‌های موجود در صورت ضرورت و دستور مرتع قضایی بشرح زیر می‌باشد:

۱- معماری کلی هر متر مربع ۸.۰۰۰ ریال و حداقل ۴.۰۰۰.۰۰۰ ریال و حداکثر ۶۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال ؛

۲- سازه هر مترمربع ۱۰.۰۰۰ ریال و حداقل ۴.۰۰۰.۰۰۰ ریال و حداکثر ۸۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال ؛

۳- گزارش فنی استحکام بنا هر مترمربع ۸.۰۰۰ و حداقل ۴.۰۰۰.۰۰۰ و حداکثر ۶۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال.

ماده ۳۷. دستمزد افزار و قطعه‌بندی مستلزم تهیه نقشه دقیق قطعات افزاری و صورت ارزیابی آنها، طرح قطعات مفروذه بطور واضح و روشن بشرح زیر است:

۱- دستمزد افزار املاک و مستغلات و تقسیم ترکه براساس ماده ۱۱ این تعریفه به اضافه بیست درصد ؛

۲- در صورتیکه نقشه ملک مورد افزار تهیه نشده باشد، هزینه نقشه براساس تعریفه نقشه‌برداری مربوط علاوه بر دستمزد ردیف ۱ محسوبه می‌شود.

تیصره - در مواردی که واحدهای ساختمانی با هر نوع کاربری که بصورت آپارتمان، طبقه یا بلوک مجزا هستند همانند باشند، طبقه یا بلوک اول به میزان مقرر در این ماده و مواد ۲۶ الی ۳۴ این تعریف محاسبه و برای بقیه طبقات و یا هر بلوک مشابه فقط ده درصد دستمزد مربوط پرداخت خواهد شد.

ماده ۲۸- دستمزد تشخیص زمین مسیوک به احیاء از نظر ساختمانی تا مساحت ۱۰۰۰ مترمربع ۳.۰۰۰.۰۰۰ ریال و برای هر یک هزار مترمربع مزاد، مبلغ ۱.۰۰۰.۰۰۰ ریال اضافه میگردد.

رشته نقشهبرداری، امور ثبتی و اطلاعات مکانی:

ماده ۲۹- پیاده کردن محدوده پلاک ثبتی در نقشه و عکس هوایی:

۱- اگر گذریند مشخص باشد:

تا ۱۰۰۰ مترمربع مقطوعاً ۴.۰۰۰.۰۰۰ ریال و نسبت به مزاد تا ۱۰ هکتار هر مترمربع ۴۰۰ ریال و از ۱۰ هکتار به بالا نسبت به مزاد هر مترمربع ۲۰۰ ریال و حداکثر ۸۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال.

۲- اگر گذریند مشخص باشد:

تا ۱۰۰۰ مترمربع مقطوعاً ۱۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال و نسبت به مزاد تا ۱۰ هکتار هر متر مربع ۴۰۰ ریال و از ده هکتار به بالا نسبت به مزاد هر مترمربع ۲۰۰ ریال و حداکثر ۱۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال.

تیصره - در صورتیکه نیاز به تعیین مشخصات جغرافیائی ملک باشد، بازاء هر نقطه مشخصات جغرافیائی ۵۰۰.۰۰۰ ریال اضافه میشود.

ماده ۴۰- حقالزحمه نقشهبرداری اراضی و تهیه پروفیل و غیره بر مبنای بند ۲ ماده ۳۹ این تعریفه و حداکثر ۱۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال است.

ماده ۴۱- حقالزحمه مطالعه پرونده ثبتی و تعیین محل مورد نظر در املاک تا ۱۰۰۰ مترمربع، حداقل ۳.۰۰۰.۰۰۰ ریال و نسبت به مزاد تا ۵۰۰۰ مترمربع برای هر مترمربع ۱۵۰ ریال و از ۵۰۰۰ مترمربع تا ۵۰۰۰۰ مترمربع نسبت به مزاد برای هر مترمربع ۸۰۰ ریال و از ۵۰۰۰۰ مترمربع به بالا نسبت به مزاد برای هر مترمربع ۴۰۰ ریال و حداکثر ۶۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال است.

ماده ۴۲- دستمزد نقشهبرداری و تهیه نقشه موقعیت قنوات و مسیر انها و کانالها و رودخانهها با مقیاس ۱/۱۰۰۰ به صورت پیماش با تعیین محل چاه ها، حداقل ۵.۰۰۰.۰۰۰ ریال است و حداکثر طبق ماده ۹ این تعریفه است.

ماده ۴۳- دستمزد تشخیص حدود ثبتی و رسیدگی به اختلاف املاک خارج از محدوده شهرها:

۱- دستمزد مطالعه پرونده ثبتی و پیاده نمودن پلاک مورد نظر و تشخیص حدود آن در املاک مزروعی تا یک هکتار حداقل ۴.۰۰۰.۰۰۰ ریال است.

۲- در مواردی که مساحت ملک بیش از یک هکتار مزاد، بیست درصد به دستمزد اضافه میشود و حداکثر بیست میلیون ریال میباشد.

ماده ۴۴- دستمزد کارشناسی رشته برنامه‌ریزی شهری:

۱- حقالزحمه کارشناسی برنامه‌ریزی شهری در زمینه بررسی انطباق طرحهای تفکیک اراضی شهری با ضوابط و مقررات شهرسازی به شرح زیر است:

۱- طرح تفکیک با دو قطعه زمین، مبلغ ۱۵.۰۰۰.۰۰۰ ریال؛

۱- طرح تفکیک با ۲ تا ۱۰ قطعه زمین، مبلغ ۲.۰۰۰.۰۰۰ ریال به ازاء هر قطعه مزاد بر ۲ قطعه؛

۱- طرح تفکیک با بیش از ۱۰ قطعه زمین، مبلغ ۶۰۰.۰۰۰ ریال به ازاء هر قطعه مزاد بر ۱۰ قطعه.

۲- حقالزحمه برنامه‌ریزی شهری در زمینه بررسی انطباق کاربری اراضی شهری با طرحهای توسعه شهری به شرح زیر میباشد:

۲- کاربری یک یا دو قطعه زمین مجاور با یکدیگر مبلغ ۱۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال؛

۲- کاربری ۳ تا ۱۰ قطعه زمین مجاور با هم، مبلغ ۱.۵۰۰.۰۰۰ ریال به ازاء هر قطعه مزاد بر ۲ قطعه؛

۲- کاربری بیش از ۱۰ قطعه زمین مجاور با هم، مبلغ ۶۰۰.۰۰۰ ریال به ازاء هر قطعه مزاد بر ۱۰ قطعه.

۳- حقالزحمه برنامه‌ریزی شهری در زمینه بررسی انطباق شهری ساختمانها به ضوابط و مقررات شهرسازی به شرح زیر میباشد:

۳- ساختمان با یک یا دو واحد قابل تفکیک، مبلغ ۱۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال؛

۳- ساختمان با ۲ تا ۱۰ واحد قابل تفکیک، مبلغ ۱.۵۰۰.۰۰۰ ریال به ازاء هر واحد مزاد بر ۲ واحد؛

۳- ساختمان با بیش از ۱۰ واحد قابل تفکیک، مبلغ ۶۰۰.۰۰۰ ریال به ازاء هر واحد مزاد بر ۱۰ واحد.

تیصره - دستمزد سایر رشته‌های زیر گروه ۶ طبق ماده ۹ این تعریفه خواهد بود.

گروه ۷- صنعت و فن شامل رشته های:

(الکتروشیمی، و پتروشیمی و فرآورده های شیمیابی، امور انرژی هسته ای، برق، الکترونیک و مخابرات - برق، ماشین و تأسیسات کارخانیات - تأسیسات ساختمانی - کامپیوتر (رایانه) و فناوری اطلاعات[IT, ICT] - صنایع گاز و گازرسانی - صنایع نفت - صنایع هوانی و فضائی - مهندسی پزشکی [لوازم و تجهیزات پزشکی] - نساجی و رنگری)

ماده ۴۵- دستمزد کارشناسی و ارزیابی رشته های فوق براساس ماده ۱۱ این تعریفه و تبصره های ذیل آن خواهد بود.

تبصره ۱- دستمزد تعیین مشخصات فنی ماشین آلات تولیدی و صنعتی و استهلاکات آنها و تعیین عمر مفید باقیمانده آنها معادل ۴۰ درصد حق الزحمه ارزیابی مندرج در ماده ۱۱ این تعریفه میباشد.

تبصره ۲- حق الزحمه کارشناسی نرم افزار کامپیوتر، مطابق ماده ۱۱ این تعریفه به اضافه ۵۰ درصد خواهد بود.

گروه ۸- فنون هنری شامل رشته های:

(امور ورزشی - تأثیفات - تمریر - تشخیص اصالت خط، امضاء و اثر انگشت - چاپ و چاپخانه - طراحی و گرافیک - هنرهای نمایشی، امور سینمایی و عکاسی)

ماده ۴۶- دستمزد کارشناسی رشته تشخیص اصالت خط و امضاء و اثر انگشت در پرونده های غیر مالی و در هر مورد بررسی (هر مستند) حداقل ۴۰۰۰۰۰۰ ریال است. در صورتیکه کم و کیف کار ایجاب نماید با پیشنهاد کارشناس و توافق مراجع ارجاع کننده کارشناسی، حداقل ۳۰۰۰۰۰۰ ریال تعیین میگردد.

تبصره - دستمزد کارشناسی رشته های فوق در پرونده های مالی مطابق ماده ۱۱ این تعریفه محاسبه میگردد و حداقل پنجاه میلیون ریال میباشد.

ماده ۴۷- دستمزد کارشناسی مربوط به عکاسی و امور سینمایی و تئاتر و شعر و سرود و چاپ و چاپخانه به شرح ذیل میباشد:

الف - دستمزد کارشناسی مسائل فنی عکس و فیلم و اختلاف رنگها، شرایط نوری، کمپوزیسیون(ترکیب بندي)، پرسپکتیو، ظهور و چاپ حداقل ۴۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال و حداقل ۴۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال در هر مورد با توافق مقام ارجاع کننده.

ب - امور مربوط به فیلم برداری و سینما:

دستمزد رسیدگی به موارد اختلاف فیما بین کارفرمایان و تهیه کنندگان اعم از نویسنده، کارگردان، تصویربردار، تدوین کننده، لابراتوار و صدابردار به شرح زیر است:

۱- برنامه های کوتاه مدت و مستند اعم از فیلم و یا ویدئو و برنامه های انیمیشن حداقل ۵.۰۰۰.۰۰۰ ریال :

۲- برنامه های بلند مدت سینمایی بیشتر از یک ساعت، بر حسب مدت فیلم و حداقل ۴۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال .

پ - دستمزد ارزیابی فیلم، وسایل و لوازم عکاسی و فیلمبرداری و سینما و ویدئو مطابق ماده ۱۱ این تعریفه محاسبه خواهد شد.

ت - هزینه های مربوط به آزمایشگاه - استفاده از لوازم موتزار، دستگاه های نمایش جهت بازدید فیلم و تصاویر تابع ماده ۹ این تعریفه خواهد بود.

ث - دستمزد کارشناس در امور ورزشی بدون موارد جرح یا فوتی برای هر مورد ۵.۰۰۰.۰۰۰ ریال و برای موارد فوتی و یا جرحی حداقل ۴۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال با نظر مرجع مربوطه و عنداللزوم طبق ماده ۹ این تعریفه خواهد بود.

ج - دستمزد کارشناسی رشته چاپ و چاپخانه در هر مورد حداقل ۴.۰۰۰.۰۰۰ ریال و حداقل ۳۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال و در موارد اختلافات مالی ارجاعی دادگاه ها، طبق ماده ۹ این تعریفه میباشد.

ج - دستمزد کارشناسی رشته طراحی و گرافیک

در هر مورد بررسی حداقل ۴.۰۰۰.۰۰۰ ریال و در پرونده های مالی و اختلافی مطابق ماده ۱۱ و تبصره های آن و در سایر موارد مطابق ماده ۹ این تعریفه محاسبه میگردد.

گروه ۹- کشاورزی و منابع طبیعی شامل رشته های:

آبزیان و شیلات، دامپروری و دامپزشکی، صنایع چوب، کشاورزی و منابع طبیعی، گیاه پزشکی، محصولات دامی (پوست، چرم - سالامبور و روده)، محیط زیست طبیعی

ماده ۴۸- دستمزد ارزیابی های رشته های فوق مطابق ماده ۱۱ این تعریفه محاسبه خواهد شد.

ماده ۴۹- دستمزد هزینه تعیین حق آبادانی و حق ریشه و زراعت و نسق زراعانه و تعیین هرینه احیاء و اصلاح و تسطیح زمینه های کشاورزی و باغات و حق غارسی طبق ماده ۱۱ این تعریفه میباشد.

ماده ۵۰- دستمزد نمونه برداری به منظور تعیین کیفیت و طبقه بندی محصولات زراعی، باغی، دامی، آبزیان، خوراک دام، مکمل و داروهای مصرفی دامی با تواافق طبق ماده ۹ این تعریفه تعیین میشود.

ماده ۵۱- دستمزد تشخیص اراضی (دایر و بایر و موات) تا مساحت ۱۰۰۰ مترمربع، ۴.۰۰۰.۰۰۰ ریال و برای هر هزار مترمربع مزاد ده درصد و بالاتر از یک هکتار، سه درصد به دستمزد فوق اضافه میگردد.

ماده ۵۲ - دستمزد افزار املاک کشاورزی براساس ماده ۱۱ این تعریفه به اضافه بیست درصد خواهد بود.

تبصره - در صورتی که انجام امر کارشناسی مستلزم تهیه نقشه باشد، دستمزد نقشه‌برداری بر طبق تعریفه مربوط محاسبه خواهد شد.

ماده ۵۳ - دستمزد ارزیابی تجهیزات مرتبط و مواد اولیه و محصولات و فرآوردهای کشاورزی و دامی و جنگلی و شیلات و زنبورداری و غیره موجود در اینبارها بر اساس ماده ۱۱ این تعریفه محاسبه خواهد شد.

گروه ۱۰. خدمات اداری و عمومی

امور آموزشی، امور اداری و استخدامی - امور خبرنگاری و روزنامه نگاری - امورگردی - ایرانگردی و جهانگردی - ثبت شرکتها، علامت تجاری و اختراعات - زبانهای خارجی - کتاب و کتابداری

ماده ۵۴ - دستمزد کارشناسی در مورد کلیه رشته‌های فوق با توجه به کم و کیف کار در هر مورد حداقل ۴.۰۰۰.۰۰۰ ریال و بیش از آن طبق ماده ۹ این تعریفه با پیشنهاد کارشناس و تأیید مقام ارجاع‌کننده خواهد بود. در موارد ارزیابی و تعیین خسارت طبق ماده ۱۱ این تعریفه عمل خواهد شد.

گروه ۱۱. اینمنی و حوادث شامل رشته‌های:

(امور آتش‌سوزی و آتش نشانی - امور اسلحه و مهمات - امنیت عمومی - حوادث ناشی از کار - مواد محترقه و منفجره [ناریه])

ماده ۵۵ - دستمزد کلیه رشته‌های فوق با توجه به کم و کیف کار در هر مورد حداقل ۵.۰۰۰.۰۰۰ ریال و بیش از آن طبق ماده ۹ این تعریفه با پیشنهاد کارشناس و تأیید مقام ارجاع‌کننده خواهد بود.

گروه ۱۲. بیو و نانو تکنولوژی

تبصره - حق‌الزحمه کارشناسان این گروه طبق ماده ۹ این تعریفه تعیین می‌گردد.

ماده ۵۶ - اعلام نظر نسبت به موارد اختلاف در نحوه محاسبه دستمزد، حسب مورد با کانون ذیربظیر یا مرکز و تفسیر مواد تعریفه حسب مورد به عهده شورای عالی کارشناسان و مرکز می‌باشد.

ماده ۵۷ - کلیه ضوابط و مقررات مندرج در این تعریفه از سوی کارشناسان رسمی عضو مرکز یا کانونها و دستگاهها اعم از وزارت‌خانه‌ها مؤسسات دولتی، شرکتهای دولتی، نهادهای عمومی غیردولتی، بانکها، مؤسسات اعتباری و سایر شرکتها و دستگاه‌های دولتی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام می‌باشد، لازم الرعایه است.

ماده ۵۸ - این تعریفه با ۵۸ ماده و ۲۷ تبصره جایگزین تعریفه دستمزد کارشناسان رسمی دادگستری، مصوب ۱۳۹۲/۰۷/۲۰ است و در تاریخ ۱۳۹۸/۰۵/۱۲ به تصویب رئیس قوه قضائیه رسید و ۱۵ روز پس از انتشار در روزنامه رسمی لازمالاجرا است. مقررات مغایر لغو می‌گردد.

رئیس قوه قضائیه - سیدابراهیم ریسی